

Θεματική Αξιολόγηση Επιπτώσεων των
Δράσεων Υποδομών Μεταφορών στο
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014 – 2020

Τελική Έκθεση Αξιολόγησης Επιπτώσεων Παραδοτέο 4

Επιτελική Σύνοψη και Έκθεση για το ευρύ κοινό

Αθήνα, Φεβρουάριος 2026

1 Επιτελική Σύνοψη

Η Τελική Έκθεση Αξιολόγησης Επιπτώσεων αποτελεί το τέταρτο και τελικό παραδοτέο στο πλαίσιο της **Θεματικής αξιολόγησης των δράσεων υποδομών μεταφορών** που χρηματοδοτήθηκαν από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας 2014–2020. Η αξιολόγηση επικεντρώθηκε σε παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του **Άξονα Προτεραιότητας 4 «Ανάπτυξη – Εκσυγχρονισμός – Συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη»** και του **Θεματικού Στόχου 7**, μέσω των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 7α και 7β, και ειδικότερα μέσω των ειδικών στόχων 4.1.1. **«Συμβολή στην ολοκλήρωση έργων ΔΕΔ-Μ»** και 4.2.1 **«Λειτουργική αναβάθμιση των ενδοπεριφερειακών οδικών συνδέσεων και σύνδεση με το διαπεριφερειακό δίκτυο»** και αποσκοπεί στην αποτίμηση των επιπτώσεων των έργων μεταφορών σε τεχνικό, λειτουργικό, κοινωνικοοικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο.

Το συνολικό έργο αξιολόγησης εξετάζει σε βάθος το **αποτύπωμα των υλοποιημένων πράξεων** στο σύστημα μεταφορών της Περιφέρειας Θεσσαλίας, τόσο ως προς την τεχνική πληρότητα και τη λειτουργικότητα, όσο και ως προς τις επιπτώσεις στην προσβασιμότητα, τη συνδεσιμότητα, την οδική ασφάλεια, το περιβάλλον, την ευρύτερη ευημερία της περιοχής και την κοινωνική συνοχή. Εστιάζει στις πράξεις που υλοποιήθηκαν μέσω των Πεδίων Παρέμβασης 029, 031 και 034, αναλύοντας τα αποτελέσματα βάσει **ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων και δεικτών**.

Η **μεθοδολογική προσέγγιση** της αξιολόγησης περιλάμβανε διακριτά στάδια, όπως η διατύπωση γενικών και ειδικών αξιολογικών ερωτημάτων, ο καθορισμός μεθόδων συλλογής πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων, η προκαταρκτική εκτίμηση επιπτώσεων και η τελική αξιολόγηση, με στόχο τη διερεύνηση της σχέσης αιτίας–αποτελέσματος και την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των παρεμβάσεων. Για την εξαγωγή συμπερασμάτων αξιοποιήθηκαν τόσο πρωτογενή δεδομένα που προέκυψαν από την αποστολή ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου στους αρμόδιους φορείς και προσωπική επικοινωνία, όσο και δευτερογενή στοιχεία από διαθέσιμα τεχνικά και διοικητικά έγγραφα.

Η **δομή της τελικής έκθεσης** ακολουθεί λογική αλληλουχία, παρουσιάζοντας το θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο, τη μεθοδολογία, την ανάλυση ανά έργο και ανά θεματικό πεδίο, καθώς και προτάσεις πολιτικής. Παράλληλα, συνοδεύεται από παραρτήματα με υποστηρικτικό υλικό και συγκεντρωτικούς πίνακες. Η έκθεση

αποτελεί το συνθετικό προϊόν της αξιολόγησης και αποσκοπεί στη συμβολή σε έναν τεκμηριωμένο και αποτελεσματικότερο σχεδιασμό των παρεμβάσεων στον τομέα των μεταφορών για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Συνοψίζοντας τα κύρια ευρήματα, ως **αποτέλεσμα της αξιολόγησης** των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020 στον τομέα των μεταφορών, προκύπτει ότι οι ολοκληρωμένες Δράσεις/Πράξεις ανταποκρίνονται, σε ποσοστό που προσεγγίζει το 100%, στους διατυπωμένους στόχους και προβλέψεις. Οι παρεμβάσεις υλοποιήθηκαν αποτελεσματικά ως προς το τεχνικό και φυσικό τους αντικείμενο, με υψηλό βαθμό ολοκλήρωσης και χωρίς σημαντικές αποκλίσεις ή αξιοσημείωτες δυσμενείς επιπτώσεις. Οι όποιες προκλήσεις προέκυψαν αφορούσαν κυρίως τεχνικά ζητήματα ή εξωγενείς κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες. Επισημαίνεται ότι οι παρεμβάσεις οδικών έργων βελτίωσαν την πρόσβαση, τη συνδεσιμότητα και την οδική ασφάλεια. Ωστόσο, η συμβολή των παρεμβάσεων σε περιβαλλοντικούς στόχους δεν αποτελεί βασικό αντικείμενο της παρούσας αξιολόγησης, λόγω του είδους των εξεταζόμενων παρεμβάσεων οι οποίες αφορούν έργα οδικών υποδομών.

Με στόχο την υποστήριξη του βέλτιστου μελλοντικού σχεδιασμού για τη νέα Προγραμματική Περίοδο, διαμορφώθηκαν **τεκμηριωμένες προτάσεις και συστάσεις** που εστιάζουν στη βελτίωση λειτουργίας του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης βάσει προτύπων εργαλείων και περιοδικής αξιολόγησης των ίδιων των μηχανισμών, τη θεσμοθέτηση συμμετοχικών διαδικασιών και την ενσωμάτωση δράσεων ήπιας κινητικότητας στα έργα υποδομής. Κρίνεται αναγκαίο να συνδεθούν οι φυσικοί και χρηματοοικονομικοί στόχοι με δείκτες αποδοτικότητας, βιωσιμότητας και κοινωνικής αποδοχής, ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού. Παράλληλα, προτείνεται η χρήση ψηφιακών εργαλείων και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) για την τεκμηρίωση επιπτώσεων και την παρακολούθηση των υποδομών, καθώς και η υιοθέτηση μιας πιο ολιστικής προσέγγισης για την αποφυγή του κατακερματισμού των παρεμβάσεων. Τέλος, επισημαίνεται η σημασία της περιοδικής αξιολόγησης του συστήματος παρακολούθησης, με σαφείς ρόλους και ευθύνες των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και η έγκαιρη αξιοποίηση των συλλεγόμενων δεδομένων.

2 Executive Summary

The Final Impact Assessment Report comprises the fourth and final deliverable within the framework of the **thematic evaluation study of transport infrastructure projects** funded by the Regional Operational Programme (ROP) 2014–2020 of Region of Thessaly. The evaluation focused on interventions implemented under **Priority Axis 4 “Development – Modernization – Completion of infrastructures for economic and social growth”** and **Thematic Objective 7**, specifically under Investment Priorities 7a and 7b, and in particular through Specific Objectives 4.1.1 “Contribution to the completion of TEN-T projects” and 4.2.1 “Operational upgrade of intra-regional road connections and linkage with the trans-European network.”

The overall assessment study investigates in depth the achieved **impact of the implemented interventions** within the transport system of the Region of Thessaly, both in terms of technical completeness and functionality, as well as their effects on accessibility, connectivity, road safety, the environment, the broader quality of life of the region and social cohesion. It focuses on the interventions implemented through the “Fields of Intervention” 029, 031, and 034, while analyzing their results based on both **qualitative and quantitative data and indicators**.

The **methodological approach** of the evaluation included distinct stages, such as the definition of general and specific evaluation questions, the development of methods for collecting primary and secondary data, the preliminary assessment of impact aspects, and the final evaluation. The aim was to investigate cause-and-effect relationships and to assess the effectiveness and efficiency of the implemented interventions. For the extraction of conclusions, both primary data, which were obtained through the distribution of a specially designed questionnaire to the competent authorities and through personal communication, and secondary data, which derived from available technical and administrative documents, were utilized.

The **structure of the final report** follows a logical sequence, presenting the institutional and operational framework, the methodology, the analysis per project intervention and per thematic field, as well as policy recommendations. In parallel, it is provided along with valuable appendices containing supporting material and summary tables. The report comprises the synthetic outcome of the evaluation study and aims to contribute to a more evidence-based and effective planning of transport interventions for the next programming period.

Summarizing the main findings, the **overall outcome of the impact assessment** of ROP Thessaly 2014–2020 interventions focusing on the transport sector, is that the

completed projects address 100% to the initial objectives and stated targets. The interventions were implemented effectively in terms of their technical scope, demonstrating a high level of completion and no significant deviations or notable negative impacts. Any challenges that arose were mainly related to technical issues or external socio-economic factors. It should be noted that the transport infrastructure interventions have improved accessibility, connectivity and road safety in the region. However, the contribution of these interventions to environmental goals does not constitute a primary focus of this evaluation study, due to the type of under-study interventions which are about transport infrastructure projects.

Aiming to contribute to the optimal future planning for the new Programming Period of ROP, **evidence-based proposals and recommendations** were developed. They focus on improving the operation of the monitoring and evaluation system based on standardized tools and the periodic assessment of the mechanisms themselves, strengthening the integration of participatory processes and introducing soft mobility actions to accompany infrastructure projects. It is considered necessary to link physical and financial objectives with indicators of efficiency, sustainability and social acceptance, already from the planning stage. Furthermore, the use of digital tools and Geographic Information Systems (GIS) is suggested to achieve accurate documentation of impacts and the monitoring of infrastructure. In parallel, the adoption of a more holistic approach is proposed towards avoiding the fragmentation of interventions. Finally, the importance of periodically evaluating the monitoring system is highlighted, with clearly defined roles and responsibilities of the involved stakeholders, in order to ensure the reliability and timely use of the collected data.

3 Έκθεση ενημέρωσης για το ευρύ κοινό

Ολοκληρώθηκε η **τελική αξιολόγηση των επιπτώσεων των έργων μεταφορικών υποδομών** τα οποία χρηματοδοτήθηκαν την περίοδο 2014–2020 από το ΠΕΠ Θεσσαλίας με τη στήριξη του ΕΣΠΑ. Η αξιολόγηση αποτελεί το **τελικό στάδιο μιας οργανωμένης διαδικασίας** που στόχο έχει να καταγράψει, να αναλύσει και να αποτιμήσει το αποτύπωμα των παρεμβάσεων αυτών τόσο στο επίπεδο των φυσικών υποδομών όσο και στη λειτουργία της καθημερινότητας των πολιτών και της τοπικής οικονομίας.

Εξετάστηκαν **δέκα (10) υλοποιηθείσες πράξεις** που περιλαμβάνουν νέες οδικές κατασκευές και παρεμβάσεις αναβάθμισης υφιστάμενων οδών, σε διαφορετικά σημεία της Περιφέρειας. Στόχος της αξιολόγησης ήταν να διαπιστωθεί εάν και σε ποιο βαθμό τα έργα αυτά συνέβαλαν στη βελτίωση της πρόσβασης, της προσβασιμότητας, της συνδεσιμότητας μεταξύ περιοχών, της οδικής ασφάλειας, της περιβαλλοντικής επίδρασης, της τοπικής ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Η **μελέτη βασίστηκε σε** ερωτηματολόγια προς τους αρμόδιους φορείς, τεχνικά δελτία, διοικητικά έγγραφα και επίσημες εκθέσεις προκειμένου να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα των επιπτώσεων των παρεμβάσεων. Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στη διερεύνηση των αλλαγών που παρατηρήθηκαν μετά την ολοκλήρωση των έργων, όπως, ενδεικτικά, η μείωση του χρόνου μετακίνησης, η διευκόλυνση της καθημερινής κινητικότητας και η ενίσχυση της λειτουργικής σύνδεσης μεταξύ περιοχών της Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης, αναγνωρίστηκαν τόσο τα **θετικά αποτελέσματα** όσο και οι **προκλήσεις** που σχετίζονται με την εφαρμογή των παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στη διατύπωση τεκμηριωμένων συμπερασμάτων και προτάσεων πολιτικής. Όπως προκύπτει από την αξιολόγηση, η Θεσσαλία έκανε σημαντικά βήματα στις υποδομές μεταφορών καθώς οι ολοκληρωμένες Πράξεις ανταποκρίνονται στους διατυπωμένους στόχους και προβλέψεις, χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις και χωρίς προβλήματα στην υλοποίηση πέρα από τεχνικά ζητήματα (π.χ. ΟΚΩ) ή εξωγενείς παράγοντες.

Η έκθεση τελικής αξιολόγησης καταλήγει σε **επισημάνσεις και κατευθύνσεις** που μπορούν να αξιοποιηθούν στον σχεδιασμό της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Με τον τρόπο αυτό, η αξιολόγηση λειτουργεί ως χρήσιμο εργαλείο για τη βελτίωση των δημόσιων επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και την ανταποδοτικότητα των παρεμβάσεων προς όφελος των πολιτών της Θεσσαλίας.

4 Ενδεικτικό δελτίο τύπου

Αξιολόγηση Έργων Μεταφορών στη Θεσσαλία 2014–2020: Σημαντικά Οφέλη, Νέες Προοπτικές

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας ολοκλήρωσε την **τελική αξιολόγηση των επιπτώσεων των έργων μεταφορών** που χρηματοδοτήθηκαν την περίοδο 2014–2020 από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας, με τη στήριξη του ΕΣΠΑ. Η αξιολόγηση εξέτασε το αποτύπωμα των έργων σε όλη την Περιφέρεια, εστιάζοντας σε θέματα πρόσβασης, συνδεσιμότητας, οδικής ασφάλειας, προσβασιμότητας, περιβαλλοντικής επίδρασης και κοινωνικής συνοχής.

Τα **βασικά συμπεράσματα** είναι ιδιαίτερα θετικά:

- ✓ Τα έργα ολοκληρώθηκαν με επιτυχία, σε ποσοστό που αγγίζει το 100% των αρχικών τους στόχων.
- ✓ Βελτιώθηκε σημαντικά η προσβασιμότητα και η ασφάλεια στο οδικό δίκτυο της Θεσσαλίας.
- ✓ Οι παρεμβάσεις ενίσχυσαν τη συνδεσιμότητα μεταξύ περιοχών και διευκόλυναν την ταχύτερη μετακίνηση ανθρώπων και αγαθών.

Ωστόσο, η συμβολή των έργων στην προστασία του περιβάλλοντος δεν τεκμηριώθηκε επαρκώς, λόγω του είδους των εξεταζόμενων παρεμβάσεων που αφορούν σε οδικές υποδομές, και επομένως, δεν προκύπτει άμεση επίδραση.

Με στόχο τη βελτίωση σχεδιασμού της επόμενης προγραμματικής περιόδου, η αξιολόγηση περιλαμβάνει **συγκεκριμένες συστάσεις**, μερικές εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Διαμόρφωση πρότυπων εργαλείων παρακολούθησης και περιοδική αξιολόγηση της λειτουργικότητας των εν λόγω εργαλείων και μηχανισμών.
- Συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των έργων με χρήση ψηφιακών εργαλείων και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS).
- Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών φορέων.

Εν κατακλείδι, η αξιολόγηση δείχνει ότι πραγματοποιήθηκαν **σημαντικά βήματα** στις υποδομές μεταφορών στη Θεσσαλία, ωστόσο υπάρχει περιθώριο για πιο ολοκληρωμένο, «πράσινο» και συμμετοχικό σχεδιασμό στο μέλλον.

Συνεπώς, η **Περιφέρεια Θεσσαλίας** συνεχίζει να επενδύει προς αυτή την κατεύθυνση επιδιώκοντας ένα σύγχρονο, ασφαλές και βιώσιμο σύστημα μεταφορικών υποδομών που εξυπηρετεί τις ανάγκες των πολιτών και ενισχύει την ανάπτυξη της περιοχής.